

TREST

Hrabě Slawicki se dnes od rána necítil dobře. Nevěděl co mu je, nic ho vlastně ani nebolelo. Ač již překročil šedesátku, byl v dobré kondici a těšil se solidnímu zdraví. Dnes to ale nebylo ono. Sotva se ráno probudil, cítil jakousi podivnou tíseň. Stále měl pocit, jakoby ho někdo sledoval. Neustále se ohlížel, ale nikdy nikoho nezahlédl. Cítil strach a přitom k němu neměl žádný důvod. Vůbec mu nechutnalo jíst a skoro nevnímal, když mu někdo něco říkal.

Po setmění si sedl, jak bylo jeho zvykem, ke krbu a sluha mu donesl jeho oblíbené neuburské víno. Ani na něj však neměl chuť. Přesto pomalu usrkával ze sklenky a snažil se přijít na to, co se s ním vlastně děje. Nacpal si lulku, což byl další jeho tradiční večerní rituál. Přes den vůbec nekouřil, ale večer u krbu a u vína si s chutí zabafal. Chtěl si zapálit klacíkem z krbu, který si tam za tím účelem strčil, avšak když ho přikládal k dýmce, náhle zhasl. Jakoby by ho někdo sfoukl. Hrabě pocítil mráz na zádech. Neodvažoval se otočit, ale byl si jist, že za ním někdo stojí. Přitom vůbec neslyšel cvaknutí dveří ani žádné kroky. Určitě však za ním někdo stál.

Hraběte přecházelo střídavě horko a mráz. Viděl všechno mlhavě a slyšel podivné zvuky. Někdo asi štípe dříví. Ne, to někdo bubnuje na veliký buben. Buch, buch, buch, buch. Pěkně rytmicky a čím dál tím víc nahlas. Údery se zrychlují, až téměř splývají. Hrabě měl sucho v ústech a hrozně se potil. Bubeník začal opět zpomalovat. Hrabě cítil, že se mu trochu vrací energie do těla. Najednou si uvědomil, že žádný bubeník nikde nebubnuje, ale že to slyšel vlastní srdce. Tělo bylo stále ještě ochromené, ale mysl se začala rozjasňovat. Pomalu usrkl vína a v tom okamžiku věděl. Ano nemohl se mýlit.

„Sedněte si drahá“ oslovil tajemného návštěvníka, tedy spíše návštěvnici.

Do druhého křesla u krbu se sedla mladá a velice krásná dáma. Její půvab byl víc než zřejmý, ale byla trochu jakoby zahalena v dýmu. Přitom hrabě si lulku ani nezapálil a krb také táhl velice dobře.

„Proč jste se vrátila drahá?“ zeptal se hrabě té ženy, která nebyla nikdo jiný, než jeho manželka. Než manželka, pochovaná před dvaadvaceti lety. Ani si neuvědomil, že dnes je výročí její smrti. Odešla mladá právě těch dvacet dva let. A nyní zde seděla, úplně stejná, jako v poslední svůj den. Stejně mladá, stejně krásná, dokonce i stejně voněla.

Když mu bylo čtyřicet let, vzal si hrabě, i přes odpor svého otce, za ženu překrásnou dceru starostovu, o rovnou polovinu let mladší. Rok bylo jejich manželství šťastné, ale potom se do něj vkradl stín, kterýžto se brzy proměnil v tmu. Hrabě Slawicki měl pověst velkého záletníka a nutno přiznati, že tato

pověst byla zcela pravdivá. Při svých záletech se neohlížel prakticky na nic. Stačilo jen, aby žena, kterou si vyhlédl byla pohledná. Věděli to o něm všichni a bylo jen otázkou času, kdy se to dozví i Elvíra, jak se jeho žena jmenovala. Ta pojala určité podezření asi půl roku po svatbě, ale věřila, že to nebude nic vážného. Když se však její podezření proměnilo v jistotu, chtěla se okamžitě odstěhovat. To samo o sobě by hrabě jistě nějak překousl, ale potíží byla v tom, že by rozvodem přišel o velkou část svého rozsáhlého majetku. A rodový majetek musí zůstat pohromadě. Navíc hrabě na tom nebyl po finanční stránce zrovna nejlépe. A tak se hrabě odhodlal k ďábelskému činu. Při projížďce po svém panství, navedl Elvíru na kraj hluboké strže, kam ji posléze srazil. Všichni uvěřili jeho tvrzení, že se pod Elvírou splašil kuň, když se před tím lekl nějakého ptáka. Hrabě držel naoko smutek, ale ve svém nitru nikterak nesmutnil. Naopak byl rád, jak chytře to vše narafičil a bravurně provedl. A pak si dál užíval života a vesele popouštěl uzdu svého chtíče.

Avšak přece jen začalo ho časem trápit svědomí. Elvíra se mu zjevovala ve snu a i přes den mu ji každou chvíli něco připomnělo. Snad z té neustálé nervozity začal mít časem různé problémy, mimo jiné i erekktivní, což sráželo jeho sebevědomí a tak se čím dál více uzavíral do samoty. Oženit podruhé si se svou poruchou netroufl a společnosti se vyhýbal nejprve proto, že se styděl potkati tam dámu v jejímž objetí selhal jako muž, a potom už si na svou samotu zvykl. Zprvu odmítal pozvánky na různé společenské akce, až tyto nakonec přestaly chodit. Hraběte již nikdo nikam nezval. Posledních téměř deset let byl uzavřený na svém zámku a utápěl se ve vzpomínkách, které však většinou nebyly příjemné.

Elvíra po delším mlčení odpověděla na otázku: „Váš trest vypršel hrabě. Přišla jsem, abych vám dala svobodu.“ Její hlas byl stejně líbezný, jako její tvář. „Svobodu?“ podivil se hrabě. „Cožpak já nejsem svoboden?“ „Nikoliv. Jste zajatcem svého svědomí. Od mé smrti nenacházíte klid. Víím o vás všechno.“ „Všechno?! Hrabě se až polekal. „Vy o mne víte skutečně všechno?“ „Ano úplně všechno. Vždyť ty vaše, řekněme milostné trable, jsem vám zařídila sama.“ „Jakže, vy sama?! Ale proč?“ „Byla to součást mého trestu. Ale nebojte se, nyní již budete, jak jsem říkala, zcela svoboden.“ Hrabě to stále moc nechápal „Nezlobte se drahá, ale mám dojem, že vám nerozumím.“ „Však pochopíte lehce. Když jste na mne vykonal ten strašný zločin, přemýšlela jsem chvíli na Onom světě, jak vás potrestat. Trvalo mi to pár měsíců ...“ „A to byl čas, kdy jsem necítil žádné výčitky“ skočil ji do řeči hrabě. „Ano, správně. Ale pak jsem vás odsoudila. Mohla jsem vás odsoudit i k smrti, mohl jste třeba také spadnou z koně. Nebo vás mohl zasáhnou blesk, či

zbloudilá kulka na honu. Ale já jsem vás odsoudila k dvaadvaceti letům života ve výčitkách svědomí a s již zmíněnými potížemi.“

Hrabě dlouho mlčel. Pak obrátil list. „Já jsem tušil, že dnes přijdete.“

„Ano, vím. Od rána jsem vám posílala signály. Chtěla jsem vás na svůj příchod připravit.“

„Takže jsem od vás dostal trest dvacet dva let. Přesně tolik, kolik vám bylo let, když jsem vás ... , když jste zemřela.“

„Ale jen to řekněte pěkně popravdě. Přesně tolik, kolik mi bylo, když jste mne zavraždil.“

„Ne prosím vás, neříkejte již to hrozné slovo. I když jsem se vraždy skutečně dopustil. Zní mi to však tak hrůzostrašně.“

Elvíra se sotva znatelně usmála: „Dobře, bylo to naposledy. Již ho ode mne neuslyšíte. Končí vám přece trest.“

„Znamená to, že budu opět svobodný. Že ustanou mé výčitky, mé noční můry?“

„Ano.“

Hrabě se v duchu zaradoval. „Nebudu vás již vidět jako stín na zdi, jako oblak na nebi, jako stromek v lese, jako vlnky na hladině rybníka?“

„Ne.“

„Děkuji vám drahá. Víím, že jsem si trest zasloužil. Věřte, že jsem hodně trpěl. Avšak nyní jsem opět šťastný.“ Hrabě se s chutí napil vína. Pak se podíval na svou ženu a uvědomil si, že ji ničím nepohostil.

„Dáte si se mnou sklenku vína? Anebo mám dát přinést čaj? Či snad raději ...“

„Zadržte hrabě. Zapomněl jste snad, že jsem již mrtvá? Nemám již těla, abych mohla vnímat vaše světské tělesné požitky. Nedělejte si se mnou starosti.

Ostatně můj čas se chýlí ke konci, budu se muset vrátit.“

„Jste krásná madam. Nešlo by to nějak zařídit, abyste již zůstala zde?“

„To rozhodně ne. A stejně byste již byl pro mne stár.“

V tu chvíli si hrabě uvědomil ještě jednu věc: „Ale ještě mi drahá povězte, jak to bude s mým ... , chci říci s ...“

„Vím co chcete říci. S tím si však nedělejte starosti. Nebudete svého údu již potřebovati.“

„Ale jak to. Je mi sice již šedesát čtyři, ale cítím se zdráv, jsem jinak velmi silný. Vše mi výborně slouží, tedy kromě toho ... Proč tedy již ...“

„Protože odejdete z tohoto světa. Myslela jsem, že jste to pochopil. Vypršel váš dvaadvacetiletý trest a nyní můžete spokojeně odejít na Onen svět. Proto jsem dnes přišla, abych vám to sdělila.“

Hrabě byl viditelně zaskočen.: „Ale já ještě nechci, ještě je brzo.“

„A myslíte, že já jsem chtěla? Myslíte, že u mne nebylo brzo?“

„Dejte mi ještě trochu času. Pár let. Prosím. Tak aspoň pár měsíců. Musím dát do pořádku některé záležitosti. Aspoň pár týdnů. Tolik jsem toho díky vašemu trestu zanedbal. Musím se rozloučit.“

„Ne, nesmlouvejte!“ Elvíra poprvé promluvila příkře, až tvrdě. „Váš čas je přesně určen. Nemohu s tím dělati nic ani já, ani nikdo jiný. Nesmíte ho překročiti ani o vteřinu.“

„Proboha, proč. Já se bojím. Udělám cokoliv, jen to nějak zařídíte.“ Hrabě se celý třásl a jeho předchozí radost byla tatam.

„Teď se ale vůbec nechováte jako muž a jako šlechtic. Ostatně, vy jste se tak nechoval nikdy. Nemám již chuť déle poslouchati vaše fňukání, odcházím. Ale jednu výsadu vám přece ještě dám. Zvolte si způsob své smrti.“

„Způsob smrti. To je vskutku výsada. Spíše mi řekněte, kdy přesně to bude.“

„Nestarejte se. Přejde to ale brzy. Tak ten způsob. Anebo mám rozhodnouti za vás?“

Hrabě chvíli přemýšlel. Pochopil, že se svou ženou nic neusmlouvá. Pak se přece jen trochu vzmužil a pravil: „Chci zemřít v souboji!“ Podíval se na Elvíru, ale ona už tam nebyla. Pokoj byl prázdný. Vyběhl na chodbu, ale ani tam nikdo nebyl. Na schodech slyšel kroky. Rozběhl se za nimi. Po schodišti však stoupal jen sluha. Hrabě na něj vyhrkl: „Neviděl jsi zde někoho Gastone?“

„Ne pane, nikdo zde nebyl.“

Tak nikdo. Nikdo. Hrabě se vrátil do pokoje, usadil se u krbu a přemýšlel. Snad se mu to jen zdálo. Ano určitě se mu to zdálo. Míval přece dost často takové podivné sny. Asi v křesle usnul a ten sen ho probudil. Ještě jednou prohlédl celý pokoj, ale nikde nebyla sebemenší stopa po návštěvnicki ze záhrobí. Pomalu se uklidňoval. Nalil si sklenku neuburského a chystal se zapálit lulku. Vzpomněl si na ten souboj. Proč si vlastně v tom snu vybral souboj? Snad chtěl skutečně zemřít jako muž a šlechtic. Když už tak nežil, chtěl tak alespoň ze světa odejít. Ale vždyť je to všechno nesmysl. Proč se vůbec zabývá nějakým hloupým snem. No ale co kdyby přece ... Hloupost, kdo by měl důvod ho vyzývat na souboj. Při jeho způsobu života je to prakticky vyloučené. Ano byl to sice jen sen, ale i v tom snu hrabě rozhodl velice moudře. K žádnému souboji nedojde neboť k němu nikdo nemá pražádný důvod. Rozhodl se tímto již více se nezabývat.

Venku už byla tma a chladno. Začalo tam i drobně pršet. Podzim přebíral vládu od léta a dával to citelně znát. Pouhá představa, že by měl jít ven, ho zamrazila. Půjde si raději lehnout.

Zaklepání na dveře ho překvapilo. V tuto dobu ho již obvykle služebnictvo nevyrušovalo. Neměl to rád. Do dveří vstoupil Gaston a pravil: „Jsou tu dva pánové, prý poslové hraběte Rolanda de Vicenty. Jsou neodbytní a že prý s vámi potřebují velice nutně hovořit.“

„No dobrá, uveď je Rolande.“

Do pokoje vstoupili dva elegantně oblečení muži. Jeden mladíček sotva dvacetiletý, druhý vysoký urostlý muž středního věku. Ten se také hned ujal role mluvčího.

„Pane hrabě, jsme vyslanci hraběte de Vicenty. Hrabě de Vicenta dnes pochoval svoji ženu a ta se mu těsně před smrtí svěřila se svým velkým tajemstvím. Prozradila mu, že měla s vám kdysi milostný poměr a že prý jste otcem jejího syna.“

Hrabě Slawicki byl zaskočen: „Ale to je pánové nějaký omyl, trapné nedorozumění. Já už řadu let nemohu ...“ hrabě se zarazil. Chybělo málo a prozradil své bolavé tajemství.

Vyslanec hraběte de Vicenty však hned pokračoval. „Je to starší záležitost. Mladému hraběti ji již dvaadvacet let. O to větší bolest nyní starý pán cítí. Celou tu dobu musel žít v tak strašném klamu. Tvrdí, že musí tu hanbu odčinit a proto vás vyzývá na souboj. Doufá, že se zachováte jako muž a šlechtic. Náš hrabě vám dává právo vybrat místo i zbraně. Sám zvolil pouze čas. Zítra ráno za úsvitu. Máme mu neprodleně přinést vaši odpověď.“

Hrabě Slawicki ani nebyl překvapen. Celkem klidně odpověděl. „U jezera pod velkou skálou. A pistole.“

2006